

Riigikaitsekomisjoni tegevuse ülevaade Riigikogu XIV koosseisu VI istungjärg (13.09.2021-19.12.2021)

Koosseis

Esimees: Enn Eesmaa (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Aseesimees: Leo Kunnas (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)

Liikmed:

Tiiu Aro (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Heiki Hepner (Isamaa fraktsioon)

Jaak Juske (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)

Ants Laaneots (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Alar Laneman (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)

Madis Milling (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Peeter Rahnel (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Mati Raidma (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Istungite arv

Riigikaitsekomisjon pidas VI istungjärgul kokku **26** istungit, millest **8** olid väljasõiduistungid (sh 2 ühist väljasõiduistungit väliskomisjoniga). Istungjärgude vahelisel ajal toimus **1** erakorraline istung.

Väljasõiduistungid toimusid:

21.09.2021 Riigi Infosüsteemi Ametisse

28.09.2021 Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusesse

19.10.2021 Siseministeeriumi valitsemisala asutusse

16.11.2021 Kaitseministeeriumisse

18.11.2021 Kaitseväe luurekeskusesse

25.11.2021 Vabariigi Presidendi Kantseleisse

Riigikaitsekomisjoni ja väliskomisjoni ühised väljasõiduistungid toimusid:

12.10.2021 Kaitseväe Peastaapi

14.12.2021 Kaitseministeeriumisse

Eelnõud

VI istungjärgul määrati riigikaitsekomisjon juhtivkomisjoniks **11** Riigikogu otsuse eelnõule ja **1** seaduse eelnõule.

Vastu võeti 11 otsust:

Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Ühendkuningriigi ühendekspeditsiooniväe koosseisus"

Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu väljaõppemissioonil Mosambiigis"

Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil Inherent Resolve"

Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni missioonil Iraagis"

Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu sõjalisel missioonil EUNAVFOR Med/Irini"

Riigikogu otsus "Kaitseväe kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni valmidusüksuste koosseisus"

Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu väljaõppemissioonil ja ÜRO rahutagamissmissioonil Malis"

Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel konfliktijärgsel rahutagamissmissioonil Liibanonis, Iisraelis, Egiptuses ja Süürias"

Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Prantsusmaa juhitud sõjalisel operatsioonil sihtüksuses Takuba Malis ja Nigeris (endise nimetusega Prantsusmaa sõjaline operatsioon Barkhane Malis)"

Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni või selle liikmesriigi, Euroopa Liidu või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juhitalval muul rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil sellesse esmakordsel panustamisel"

Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel ÜRO rahuvalvemissioonil Liibanonis"

Perioodi lõpuks jäi riigikaitsekomisjoni menetlusse üks seaduse eelnõu – riigikaitseseaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (417 SE).

Arvamuse andmine

13.12.2021 andis riigikaitsekomisjon Euroopa Liidu asjade komisjonile arvamuse Euroopa Komisjoni soovitusel kohta, mis käsitleb ühise küberüksuse loomist (EL 2021/1086).

Muud komisjonis käsitletud teemad

13.09.2021 käsitlesid siseminister Kristian Jaani ja Kaitseministeeriumi kaitsevalmiduse asekanter Meelis Oidsalu Valgevenest tulenevat migratsioonisurvet Leedule, Lätile ja Poolale ning selle edasist prognoosi

14.09., 26.10., 18.11. ja 14.12.2021 andsid Kaitseministeeriumi valitsemisala esindajad ülevaate julgeolekuolukorra arengutest

14.09. ja 07.12.2021 andsid Eesti alaline esindaja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juures suursaadik Sven Jürgenson, Julgeolekunõukogu poliitika koordinaator Kristel Lõuk ja Välisministeeriumi poliitikaosakonna 2. büroo (rahvusvaheliste organisatsioonide ja inimõiguste büroo) direktor Kristi Torim ülevaate Eesti tegevusest ÜRO Julgeolekunõukogu valitud liikmena

20.09.2021 kuulati riigikaitse valdkonna aktuaalsetel teemadel Kaitseliidu vanematekogu esimeest kindralmajor reservis Neeme Väli ja kaptenleitnant reservis Rain Terrast

27.09.2021 andsid Kaitseministeeriumi kantsler Kusti Salm ja kaitsevalmiduse asekanter Meelis Oidsalu ülevaate kaitsevalmiduse arengutest

28.09.2021 tutvustasid Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse direktor Magnus-Valdemar Saar, taristuosakonna juht Heilika Reinvart ja üldosakonna juhataja Katri Raudsepp Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse tööd

12.10. ja 09.11.2021 arutati Riigikogu otsuse "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele keskmää õhutõrje võime loomiseks" eelnõu

12.10.2021 andsid Kaitseväge Peastaabi operatiivosakonna ülem kolonel Märt Plakk ja Kaitseministeeriumi poliitika planeerimise osakonna juhataja Tuuli Duneton ülevaate Eesti Kaitseväge üksuste osalemistest rahvusvahelistel missioonidel ja valmisolekust jätkata missioonidel osalemist

18.10.2021 andsid Kaitseministeeriumi kaitseplaneerimise asekanter Tiina Uudeberg, kaitseinvesteeringute osakonna juhataja Andres Sang ja Kaitseväge esindajad ülevaate õhuseire arengutest

19.10.2021 tutvustasid kaitseminister Kalle Laanet ja Kaitseministeeriumi riigikaitse planeerimise osakonna juhataja asetäitja Britt-Marena Tiikmaa 2022. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (464 SE) Kaitseministeeriumi valitsemisala

19.10.2021 andsid siseminister Kristian Jaani, Siseministeeriumi kantsler Lauri Lugna, asekanstlerid Viola Murd, Veiko Kommusaar ja Piret Lilleväli, Päästeameti peadirektor Kuno Tammearu ja peadirektori asetäitja Tauno Suurkivi, Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor Elmar Vaher ja peadirektori asetäitja piirivalve alal Egert Belitšev ning Kaitsepolitseiameti peadirektori asetäitja Martin Arpo ülevaate Siseministeeriumi valitsemisala asutuste rollist ja võimekusest riigikaitsealises ning julgeoleku ohuolukorras

25.10.2021 andis kaitseminister Kalle Laanet ülevaate k.a 21. -22. oktoobril Brüsselis toimunud NATO kaitseministrite kohtumisest

08.11.2021 tutvustasid Kaitseministeeriumi kaitseplaneerimise asekanstler Tiina Uudeberg ja Eesti Kaitsetööstuse Liidu tegevjuht Tarmo Ränisoo uut kaitsetööstuspoliitikat

16.11.2021 andsid Kaitseministeeriumi kaitseplaneerimise asekanstler Tiina Uudeberg ja Mereväe staabiülem kaptenmajor Ivo Värk ülevaate kaitseplaneerimisest

16.11.2021 andis Kaitseväge juhataja kindralleitnant Martin Herem ülevaate Kaitseväge võimearendusest, kaitsevalmidusest ja koroonavastastest meetmetest

22.11. ja 25.11.2021 arutati komisjoni ettepanekut Vabariigi Valitsusele keskmaa õhutõrje võime loomiseks

25.11.2021 kohtuti riigikaitse kõrgeima juhi, Vabariigi Presidendi Alar Karisega

06.12.2021 andsid kaitseminister Kalle Laanet ja Kaitseministeeriumi rahvusvahelise koostöö osakonna juhataja Peeter Kuimet ülevaate k.a 16. novembril Brüsselis toimunud Euroopa Liidu kaitseministrite kohtumisest ning arengutest NATOs

13.12.2021 tutvustasid Eesti Uuringukeskuse uuringu projektijuht Pille Hillep ja Kaitseministeeriumi strateegilise kommunikatsiooni osakonna juhataja Susan Lilleväli uuringut „Avalik arvamus ja riigikaitse 2021“

Kohtumised, külastused

23.09.2021 kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees Enn Eesmaa koos väliskomisjoni ja Euroopa Liidu asjade komisjoni aseesimeestega Euroopa Parlamendi esimese asepresidendi pr Roberta Metsolaga

19.10.2021 kohtusid riigikaitsekomisjoni esimees ja liikmed Hispaania kõrgema riigikaitsekursuse (*Monographic Training Course in National Defense*) kursuslastega, kelle hulgas oli ka Hispaania parlamendi liikmeid, kindrleid ja admirale

11.11.2021 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Enn Eesmaa, aseesimees Leo Kunnas ja liige Mati Raidma Ühendkuningriigi suursaatkonna eestvedamisel toimunud I maailmasõja lõppu tähistaval mälestuspäeval Kaitseväge kalmistul

14.11.2021 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Enn Eesmaa ja aseesimees Leo Kunnas komisjoni esindajatena Saksa rahva leinapäeva mälestusüritusel Maarjamäe Saksa sõdurikalmistul

23.11.2021 külastasid riigikaitsekomisjon ja väliskomisjon ühise väljasõidu raames Mereväebaasi, kus saadi ülevaade mereväe tegevusest, sh miinitõrje võimest, ning miinijahtijalt Admiral Cowan viidi läbi demolõhkamine merel

Istungjärkude vaheline periood 21.06.-12.09.2021

22.06.2021 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Enn Eesmaa ja Riigikogu esimees Jüri Ratas Võidupühale pühendatud tänujumalateenistusel Eesti Sõjameeste Mälestuskirikus Toris

05.07.2021 osales riigikaitsekomisjoni esimees Enn Eesmaa Maarjamäe lossipargis toimunud Carolin Illenzeeri Fondi õhtusöögil

22.07.2021 osalesid riigikaitsekomisjoni aseesimees Leo Kunnas ning liikmed Madis Milling ja Tiiu Aro Saaremaa loodetipus toimunud laevatõrjeraketi Spike NLOS demolaskmistel

28.07.2021 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Enn Eesmaa Georgia suursaadiku T.E. hr Archil Karaulashviliga

10.08.2021 pidas riigikaitsekomisjon 1 erakorralise istungi, kus arutati Eesti osalemist Euroopa Liidu uuel sõjalisel missioonil EUTM Mozambique Mosambiigis ning valmisoleku seaduse väljatöötamiskavatsust

10.08.2021 külastasid riigikaitsekomisjon ja väliskomisjon ühise väljasõidu raames Tapal paiknevat 1. jalaväebrigaadi, NATO lahingugruppi ning toimus ka ringsõit Kaitseväge Keskpõlügenil. Lisaks toimus ühine arutelu kaitsevalmiduse teemadel. Komisjonide väljasõidul osalesid veel ka kaitseminister Kalle Laanet, Kaitseväge juhataja asetäitja kindralmajor Veiko-Vello Palm, Kaitseministeeriumi kantsler Kusti Salm, kaitseplaneerimise asekancler Tiina Uudeberg jt ministeeriumi valitsemisala esindajad

9.09.2021 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Enn Eesmaa (delegatsiooni juht) ja väliskomisjoni aseesimees Mihhail Lotman Ljubljanas toimunud Euroopa Liidu parlamentidevahelisel ühisel välis- ja julgeolekupoliitika ning ühisel julgeoleku- ja kaitsepoliitika (CFSP/CSDP) videokonverentsil

9.09.2021 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Enn Eesmaa Gruusia asevälisministri hr Teimuraz Janjaliaga ning teda saatva delegatsiooniga